

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 21. Listopada V. S. ROKU 1808

S. PETERSBURG V. S. d. 10. listopada.

Minister spraw wewnętrznych, dla pomnożenia przemysłu w Krymie koło zbierania na tatecznych jeziorach soli, polecił ekspedycyi solney Krymskiej ułatwić wszystkie środki dla zachęcenia do tej roboty wszelkiego rodzaju ludzi. Dla wygody pracujących będą zabudowane i utrzymywane garkuchnie, w których, żywność i wszelki posiłek za niską cenę dostarczony będzie; wystawione być powinny szpitale, do których zwyczajnie, od roboty solney w jeziorach, cierpiący, bez płatnie, leczenia, opatrywani, z dostarczeniem lekarstw potrzebnych, będą przyjmowani. Lekarze mają być przytomni łamaniu soli i iey wywleczeniu na brzegi, dla ratowania w przypadku nieszczęśliwych robotników. Dobrowolne umowy powinny być zawierane z ludźmi w poblizszych Guberniach, za wiedzą ich panów, Policji i Gubernatorów. Wolno dawać na rękę dla najmującego się po 10 rubli, które w czasie łamania soli odrobić obowiązany; a nawet ekspedycja ma się umówić z ludźmi najmującymi się o nadgodę za czas, w którymby powołani na jeziora, bez roboty zostali. Zwyczajna zaś cena po 3 kopiejki od pudu za wywleczenie soli z jezior, jeżeliby uważana była za małą robotnikom nadgodę, przez Ministra może być powiększona. Ustawy, te na dobrej woli ugruntowane; na ludzkości zasadzone; dobro powszechne, i zysk szczególny, na celu mające, zachęcić powinny najmocniej do tego przemysłu zbierania soli w iak największej obfitosci na jeziorach Krymskich.

Kollegium wojenne obywatelowi Pttu Orszańskiego Wańkowiczowi proszącemu o powrót poddanego iego Marcina Czebotarenkę do Tatarskiego ulńskiego półku pod imieniem wolnego człowieka Merkula zawerbowanego, donosi: że przepisano komendantowi pomienionego półku Półkownikowi Knoryngowi powrócić przez rząd cywilny pomienionego człowieka Ob: Wańkowiczowi.

WIEDEN d. 10. listopada. Cesarz Franciszek zamknął Sejm Węgierski na 24 posiedzeniu. Wielu magnatów ozdobił orderami, dla wielu rozdał pierwsze w państwie godności. Za komendantów milicyi insurrekcyonalney naznaczył Karola Ott, Pawła Dawidowich, Piotra Duka, i Andrzeja Hadik, wstawionych w armii Austriackiej Feld Marszałków. Potem Sejmujące stany pożegnawszy wyjechał do Holitsch z Cesarzową.

Kuryer z Konstantynopola przybyły miał przynieść niemylną wiadomość o przybyciu do tej stolicy posła Angielskiego Adair, który miał zagać negocyacyą o pokoy między Anglią a Turcyą. To na Archipelagu szczegulniey od niejakiego czasu wi- dzieć się daie, że Anglicy nieczynią żadney prze-

szkody krańcym tam okrajanym tatarskim.

Cesarz Austriacki formuje gwardyą z weteranów, którym skończył się czas służby polowej, i z tych, którzy za zasługi medale odebrali. Słychać że Xże Meklemburski otrzyma tytuł Króla i panować będzie w swoim Xięstwie i Pomaranii Szwedzkiej.

PARYŻ d. 4 listopada. Przed dwoma dniami Minister wewnętrzny Cretet, i Radcy stanu Segur oraz Corvetto zdali sprawę przed zgromadzeniem prawodawczym o stanie państwa Francuzkiego co do sprawiedliwości, oświecenia, nauk, skarbu, umiejętności, rękodzieł, Administracyi, i związków z narodami lądowymi. Zamknęliście, mówił do prawodawców Cretet, ostatnie posiedzenie wasze, kiedy chwala uwieczyla Naczelnika szczęśliwego państwa. Rok ledwo upłynął; nowe okoliczności nową szczęśliwość oyczyźnie naszej dały, i nasiona pomysłney nadziei zasiały. Wyliczenie wypadków każe mówić o tej nieszczęsney wojnie, którą z iednym prowadzimy narodem. Nasza chwala iego jest chorobą, Francyi potęga Anglikow przestrahem, niepodległość handlu i przemysłu naszego trwoży W. Brytanią. Wszystko iego zależy od losu oręza, lecz dzień sprawiedliwości nie iest daleki.

Mądre prawa są zakładem szczęścia obywateli poszczegulnie, i potęgi narodow w ogulności. Kodex Napoleona, z zaszczytem dla Francyi, od wielu narodow przyięty, dopełnił miarę szczęśliwości naszej. Skrócił on i uwięził te opłakane procedera, których Opatrzność dla ukarania ludzi dopuszczać tylko może. Sady mają pewne prawidła do pohamowania prędkiego zapędnych prawników, którzy tysiącami wykryty od praw srogości do- tąd uchodzić trafiali. Handel z ręki waszey przepisy zbawinne odebrał. Nie będzie odtąd tych nieszczęsnych zbrodni, które zuchwałstwo i nierzetelność dłużników, słabość ich nieszczęśliwych wierzycieli, albo praw niezdolność, mnożyła. Te mądre przeciw bankrutom ustawy, zaręczające dolę familiow i publiczne bezpieczeństwo, przeszły już do narodow osciennych, staną się napotem w całej Europie powszechnymi. Kodex Napoleona, sądowniczy i handlowy, są pewną rękojmią własności i wolności osobistej; niedostaie ieszcze praw kryminalnych, nie długo i te będą dokończone; lubo daleko od pierwszych trudniejsze, tam gdzie równy śledzić musi postęпки równego, i ważyć życie, one- go iemu niedawszy. Moralność, rozwaga, i niezłomna sprawiedliwość będą ich zasadą.

Niedostatek Ministrow ołtarza zwrócił rządową uwagę. Azatem do 3151 parafiiow i 24000 fi- liow przyczyniono ieszcze 6000 na koszt skarbu dla posługi publiczney. Dla uformowania godnych

następców dzisiejszym pasterzom kościoła rząd rozdzielił między Seminaria 800 burs od 400 franków dochodu i dwa razy tyle pułburs. Konkordat w całej rozciągłości wypełniony powrócił pokoy między tronem i ołtarzem, zaręczył cześć i poszanowanie religii prawdziwej, otworzył schronienie i pociechę duszom prześladowanym i nieszczęśliwym, oraz zapewnił ludzką tolerancyą obcego wyznania. Szczęśliwe państwo w uległości Ewangelii kościołowi i swemu Naczelnikowi.

Po religii pierwsze mają miejsce nauki w uśczęśliwieniu rodzaju ludzkiego. Któryż Monarcha więcej onych posiadał, lepiej zgłębiał, i mocniej do ich zaszczerpienia przykładał się? Który barziej nad Napoleona mógł zachęcić i przywiązać do nauk? Ta wielka ręka, która berła rozdała, włożyła koronę na celujących w naukach, przyuroczystym ich pierwszeństwa obchodzie naznaczonym w dniu 18 Brumaire epoce rządów odmian. Czy mogą znaleźć się na okręgu ziemi większe i dzielniejsze sprężyny dla wzbudzenia szlachetnej emulacji i nadania nieograniczonego dowcipom polotu. Ta wielka ceremonia gasi swoją okazałością świetne i niezrównane dotąd igrzyska Grecyi! Niemcy, Włochy, Egipt, Rzym Florencyja, Villa Borghese zubożyły Muzeum Napoleona. Doborne biblioteki napelniały całą Francją. Wielki Uniwersytet zawierający iedność, chociaż rozłożony po wszystkich Francyi miastach, całą Monarchią oświeca i wielkich mężów na przyszłość gotuje. Niedawno 8 Lyceów urządzono, 1200 uczniów bezpłatnych przyjęto. Osobno ustanowiono, szkoły praktyczne Medycyny, Chirurgii i farmacji przy szpitalach w Angers, Caen, Marseille, Nantes, Bordeaux, Reims i Dijon. Gdzie tylko przejeżdżał, zaszczycił Napoleon przytomnością swoją uczącą się młodzież. Nic dodać niemożna do usiłowań w tej mierze rządowych.

Administracya wewnętrzna tak jest obszerna, tak liczne i wielorakie ma gałęzie, iż trzebaby się zagubić w przepasci robot, które Napoleon nakazał, przedsięwziął, dokończył, chcąc one wszystkie wyliczyć. Przebiegł Imperator w towarzystwie uczonych, rzemieślników, i rolników Departamentów zealpejskie, południowo zachodnie, i północno wschodnie. Wszystko widział, zgłębił, i wszystkiemu zaradził. Więcej zrobił aniżeli woyny zniszczyły. Nantes, Moguncya, Toulouse, Bordeaux, Bayonne, Montauban od czasu bytności Monarchy w nową daleko okazalszą pokazują się postaci. Roboty dla upiększenia Paryża, które być powinno pierwszym miastem świata, idą z pośpiechem. W Departamentach Sare i Mozelli powstała nad inną papiącą droga z Paryża do Moguncyi: od ostatniego posiedzenia 1400000 franków na nią skarb wydatkował. Kanał wiążący Saonę z Renem połączy śródziemne z północnem morzem; po nim okręty z Marselli do Amszterdamu prosto popłyną: słowem godzien będzie nosić imię kanału Napoleona? Mosty Jena Tylża w Paryżu i Lyonie, drugie w Montelimart na Renie, Rodanie, Sekwanie, kosztem skarbowym powstały. Fontan 40 w stolicy stanęło. Przeznaczono 800 t. franków na ulepszenie dróg do Hiszpanii prowadzących, które

miały przerwy zbyt trudne do przybycia. Olbrzymie drogi nad przepaściami niezgłębionymi i górami niezmięrzonymi Symplonu, Mont Cenis, i Genevre zbliżyły się do końca, one złączyły Francją ze Włochami znośząc alpową przegrodę. Apenińskie skały w rozmaitym względzie już niższe i niższe się mające pomnożyły sławę inżynierów Francuzkich, których Napoleon do wielkiego dzieła powołał. Szluzy, kanały, groble, we wszystkich miejscach potrzebnych powstały. Wkrótce rzeki Po i Bormida połączą morze Adryatyckie ze śródziemnym. Wszystkie rzeki większe przez wody scisnienie azatem zgłębienie i podwyższenie, oraz przez zakrętów sprostowanie, staną się żeglownymi i błota osuszą. Nieprzebyte bagna porznięte kanałami; dobyte na rolę, pomnożyły urodzaje i komunikacyą wewnątrz Francyi w każdym względzie. Przemysł narodowy mianowicie co do blach, tkanina bawełny, daleko postąpił. Uwolnieni iestemy od haraczu jaki za te rękodzielnie opłacaliśmy Anglikom i Indyanom. Rolnictwo ulepszone. Owce Hiszpańskie, i konie Angielskie zaprowadzone. Bawełna uprawia się. Na każdy rodzaj są dla celujących przeznaczone nadgrody.

Szpitala mają pomnożony swój posąg 3000582 franków. Siostry miłosierdzia pod prezydencyą Matki Imperatora wiele darów otrzymały. Wody mineralne na Pyryneach ulepszenie i przeznaczenie pewniejsze zyskały. Część trzecia nieużytej ziemi w każdym Departamencie jest przeznaczona na poratowanie tych, których grad, pożary, trzęsienia ziemi, rzek wylewy i nawałnice morskie zniszczą, z tego mądrego postanowienia mieszkańcy Flessingi, Spa, departamentów Po, Escant, Dyle, i Nethe pomoc zyskali. W każdym departamencie założone są fabryki dla schronienia, zatrudnienia i wyżywienia żebraków; ułody ciężarem dla siebie i dla towarzystwa bydy przestaną: przekładający zaś życie próżniackie, do więzienia porydą. Rozwiązać musi Napoleon wielką dotąd zagadkę, mogli w wielkim Państwie zgasić żebranie lub nie?

W czasie ostatniego posiedzenia nie był jeszcze handel zupełnie zgaszony. Lecz kiedy d. 11 list Anglia ogłosiła powszechną Europy blokadę, kiedy wywracając prawa narodów kazała sobie powszechnie cło opłacać, Napoleon musiał wzajemnie ogłosić dnia 23 listopada wyrok konfiskaty okrętów któreby zawinęły do portów Anglii lub iey cło opłaciły; ucierpieli na ten czas kupcy i Francuzi przyzwyczajeni do osadowych produktów, lecz znieśli wspaniale ten niedostatek. Ta bezprzykładna w dziejach świata wojna wydała sroższych ludzi, którzy łamiąc prawa odważają się wprowadzać zakazane towary i widocznie ułatwiać to co nieprzyjacieli życzy, lecz srożej iest jeszcze karani zniknąć muszą. Rząd nie opuszcza wszakże kupców, wspiera ich pożyczką, ułatwia wewnętrzny przemysł i komunikacyą z ościennymi narodami.

Rzadki porządek, i niewidziany dotąd stosunek iest zaprowadzony w rząd skarbowy. Zostawił Napoleon na wieki ten monument chwały i wielkości. Nie trzeba odtąd pożyczki i papierowych pieniędzy. Dochody dzisiejsze wynoszą 800 milionów, gdy niepotrzeba wczasie pokoju nad 600 milionów.

czwartą więc częścią zmniejszone będą. Przeciwnie jeżeli wojna wyciągać będzie więcej nad 800 milionów, łatwo się znajdzie 100 milionów w nowym i prostym taryfy rozkładzie. Każdy obywatel z całą Monarchią korzystać albo tracić będzie.

Budnią się okręty i fregaty w portach naszych; 12 liniowych i tyleż fregat spuszczone na wodę; 25 liniowych i 20 fregat leży na werftach. Ganteaume z flotą Tulonską przebiegł morze śródziemne i Adryatyckie, opatrzył Corfu i do Tolonu powrócił; w Indyi wschodniej zabralismy statków za 15 milionów. Flotylla w Boulogne jest gotowa do wyprawy, na którą zgromadzona i uzbrojona została. Wkrótce Cherbourg będzie wielkim portem, Spezia drugim Tulonom zostanie.

Niemcy są w pokoju. Austria, lubo się uzbroiła, nieprzestaje dowodzić mądrości w przywiązaniu do pokoju i Francyi, na której żądanie, odwołała posła z Londynu. Anglia chcąc sama iedną panować na morzu, wojnę świata zapowiedziała; możnaby osiągnąć pokoy, lecz ten byłby śmiercią. Potrafiła przez namowy zapalić wojnę w Hiszpanii, lecz Imperator na czele niezwyciężonej armii wkrótce niepewną walkę zakończy. Z Niemiec 100 tysięcy poszło do Hiszpanii, tyleż konskrypcjonistów do Niemiec pójdzie. Bataliony ligi Reńskiej napełnią pod Boulogne obozy. Żołnierz, urzędnik, obywatel, wszyscy równą gorliwością zajęci wspierają Naczelnika wszystkimi siłami i niezczyają iak tylko najdłuższego życia Monarchy, który swoją szczęśliwość i chwałę na uszczęśliwieniu i chwale narodu Francuzkiego zakłada.

Prezydent zgromadzenia prawodawców odpowiedział Ministrowi i Konsyliarzom stanu, z całą wymową, iaką posiada i iaką wielkie dzieła W. Napoleona wzbudzały.

Imperator w drodze do Bayonne napotkał regiment Półkownika Potockiego, wysiadł z pojazdu, oglądał wojsko, popisy czynił, żołnierzowi po butelce wina dać kazał, a postrzegłszy że od długiego marszu popsuto się obuwanie, wysłał do Paryża Kuryera z rozkazem, aby we 48 godzinach trzewiki dostarczone były.

Schaw goniec stanu miał przywieść od Anglii pomyslną dla pokoju odpowiedź. W Calais i Dover dla łatwiejszey komunikacyi, mają być urządzone statki pocztarskie dla utrzymania między Francją a Brytanią W. niezwłoczney korespondencyi. Chlubią się Anglicy, że Irlandczykowie przyrzekaia wystawić wojsko od 60000 i posłać do Hiszpanii na pomoc Insurgentom, byleby im uczyniono ulgę i przywileie w czystosci zachowano; lecz ta wiadomość dla postrachu może wynaleziona, żadnego wrażenia na umysłach Francuzkich nieczyni.

G. Dumas wyjechał do Hiszpanii iako Adiutant G.M. armii. G. Junot X. Abrantes pojechał z Rochelle do Angouleme dla powitania Imperatora. Gwardya Imperatorska ma być pomnożona do 22000, to jest przybędzie 4000 grenadierów i 4000 fizyliierów. Xze Neuchatel i Marszałek Lannes iadąc do Rochelle byli w Niort; niewiadomo co z Xciem Abrantes układać zamyslaia. Woj-

ska Portugalii są w naylepszym stanie. wszyscy żołnierze i Officyerowie żadaia iak nayprędzey potkać się z nieprzyacielem. Statek przewozowy Brothers z drugiej dywizyi utonął, i 300 ludzi straciło życie. Kapitan i 6 maytkow ratować się potrafili.

Listy od granic Hiszpańskich pisane nie donoszą żadnych wypadkow ważnych oprócz tego iednego, że Marszałek Ney odzyskał miasto Bilbao stolicę Biskaj, i znaczną klęskę wojskom G. Black i Margrabi la Romana zadał. Woyska nasze nieprzestają przechodzić Bayonne, które nie mogąc sprawować tak wielkich biesiad, iak pierwsze Francyi miasta, stara się dawać w przechodzie butelkę wina każdemu żołnierzowi. Woyska Badeńskie Darmstadt i Nassau iuż wkroczyły do Hiszpanii spodziewaia się tam posiłkow Hollenderskich. Sam Napoleon pierwszych dni tego miesiąca tam spodziewany, a ma do stolicy powrócić ostatnich dni grudnia. Woyska wkraczące do Hiszpanii na miasto Bilbao maszeruia.

Podług doniesienia Anglikow miała zayść walna bitwa między wojskiem Angielsko Hiszpańskim a Francuzkim pod Discordia niedaleko Medina dnia 8 września. Woyska nasze miały być zupełnie porażone. Gdy iednak rząd nasz o tem milczy trzeba wątpić o prawdzie doniesienia, lubo dzień i miejsce wyrażone. Toż samo rozumieć należy o powstaniu mieszkańców wysp Balearskich o ich połączeniu się z Insurgentami, iakoteż o wysłaniu przez G. Kapitana Maiorki regimentow długo odnawianych do Katalonii do G. Palacio. Podług wiadomości Angielskich Junta środkowa oczekuje z Ameryki wielkich skarbow w złocie i srebrze, tem czasem Anglicy pożyczyc mają kilka millionow piastrow, które iuż z Gildy Londyńskiej do Portsmouth przywieziono. G. Moore ma dowodzić 110000 Anglikow w Hispanii. W Londynie przedano 153 dunkich okrętow oprócz ładunku za 268740 szterlingow. Anglicy siłę morską rozłożyli iak następuje: 22 liniowe na morzu Bałtyckim, 12 w kanale, 18 przy brzegach Portugalskich i Hiszpańskich, 20 na morzu śródziemnym, 7 w przyładku dobrej nadziei, 6 w Indych wschodnich.

HAMBURG d. 12 listopada. Nieodmienne ustąpić mają Francuzi z krajow Pruskich, iuż Fryderyk Wilhelm stosowne do tego wydał rozkazy, a Francuzi wszelką własność swoją przedaia. Hrabia Goltz ukonczył iuż rachunki z Intendentem Daru. Umówiono się iuż o wexle od iakich bankierow mają być przyjęte. Marszałek Davoust Xze Averstadt dowodzący dziś armią Reńską dawał wielką biesiadę dla Ministrow Króla Pruskiego, spełniał on pokoy świata, bogdayby Anglicy, głosu tego wysłuchali. Wyporządzaia w Berlinie zamki dla Monarchy, w Królewcu nowe pieniądze bicia podług ligi 1764 ustanowionej.

Przy brzegach Meklenburgskich dawno niewidziane okazały się okręty Angielskie. W Ribnitz o dwie mile od Rostock słyszano mocne zdział strzelanie; trzęsły się od huku okna w tem miescie; wszakze niewiadoma tego przyczyna, gdy żadnego Anglicy nie maia nieprzyaciela na morzu z którego by flotą potykać się mogli.

Dwór Kasselski mianował Grafa Witzingerode swoim posłem u dworu Francuzkiego. Dla wypłacenia zaległych na Królestwie Westfalskim kontrybucyi otworzył rząd przymuszoną pożyczkę 20 millionow frankow. Im kto pierwsey pieniądze złoży tym większą prowizyą odbierze. Wnoszący do kassy przed nowym rokiem odbierać będą szósty procent; pożyczający po nowym roku do 1 lipca po 5 procentow mieć będą, po tym zaś terminie 4 procenta. Każdy mający od 5 t. do 10 t. frankow majątku, pożyczać musi skarbowi 100 frankow; posiadający od 10 t. do 20 t. dać musi 200 i t. d. Ci którzyby podług przepisu nie wnieśli dobrowolnie, będą przez rząd zmuszeni i nie odbiorą iak tylko 3 procenta, w odebraniu należności będą ostatni. Już ta pożyczka szczęśliwie idzie. Dwa regimenta Francuzkie i park artyleryi przez te Królestwo przeszły z Niemiec do Francyi.

W Kopenhadze dnia 5 widzieli Duńczycy ogień wielki na morzu, rozumieją że Anglicy nie mogąc użyć okrętu Afryka przez statki Duńskie postrzelanego, spalić go musieli. Eskadra Angielska z 2 liniowych, 1 fregaty, brygu, i 3 bombardyerskich statkow zbliżyła się do wyspy Christiansoe niedaleko Bornholm, ciskała bomby na zamek 4 godziny bez przerwy; osobliwie część północna zamku ucieierpiała. Jeńcow Szwedzkich 6 w wieży będących przez bombę zabitych zostało, 10 Duńczykow ranionych, między któremi komendant zamku. Działa zamkowe odpowiadały białą w zbliżone okręty. Chcieli Anglicy zapalić miasto i statki w porcie będące zniszczyć, lubo nieuskućcznili we wszystkim zamiaru, iednak okręty w masztach, linach, i dachach, oraz domy zamkowe dosyć uszkodzone zostały. Liczą bomb 300 które na miasto padły. Między Danią i Norwegią krąży Angielska eskadra w Kategat, druga w cieśninie Belt miała stoczyć walkę z flotyllą Duńską; która iakoby zabrała iedną fregatę. Dobrowolne pożyczki ofiarowane Królowi wynoszą już blisko 3 millionow markow. Mieszkający w Zelandyi obywatel Jwor Amitzboel za nieprawne wczasie bytności Anglikow na tej wyspie postępowanie i za przestępstwo w rządzeniu milicyą skazany został na opłatę 1000 talarow i na wygnanie z Królestwa. Niewiadomy ieszcze wyrok na tych którzy Koppenhagi i flotty obronić nie trafili. Przeszło przez Sund 70 statkow przewozowych pod konwojem iedney fregaty i 3 brygow na morze Bałtyckie.

Erfurtu przeznaczenie niewiadome, dziś pod rządem Francuzkim zostaje. Gubernatorem iest Bigi. Odbierający tu pensye zyskali od Napoleona zaręczenie, iż te im wypłacone będą bez żadney zaległości. Nie przestają tuteysi szczyć się darami Imperatora i one wyliczać. Dla ubogich Erfurtu 50000 frankow dla Uniwersytetu 3000 rocznego dochodu. W Jena na odbudowanie zgorzelisk 85 t. talarow. Furmanom 4 t. do kassy ubogich 3 t. na szpital 7 t. do karbon 1200, Pasterowi Putsch, który 1806 roku Marszałka Davoust prowadził, 2 t. wdowie Bartholomai, którey mąż w czasie rabunku zabity, 1250; dzieciom, któ-

rzy podobnież oycy stracili, 50 talarow roczney pensyi. Akademii 5 t. czyli wielkie łaki w Blankenkayn, na wybudowanie kościoła Katolickiego 6 t. Pasterzowi tego kościoła przez Króla Saskiego wewnątrz ozdobić się mającego, 784 talary corocznie; czyli dobra Marenthal. Konsyliarzowi Starke 500 talarow coroczney pensyi i krzyż legii honorowej. Wszystkie te summy policzone na talary odbierać się będą frankami po cztery za każdy talar.

W Amsterdamie spodziewają się Króla Ludwika Napoleona, który ma tam 25 dnia otworzyć posiedzenia zgromadzenia prawodawczego. Nowo do Hollandyi przyłączony departament Ostfryzyi przyłożyć musi do nadzwyczajney kontrybucyi 3 miliony zł. holen: wynoszącey, summę 37692 z miasta Embden, 41514 z Aurich, 45000 z kraiu Jever. Wyrok Imperatorski zakazujący dowozu produktow osadowych z Hollandyi do Francyi cofnięty został do niezamierzonego czasu.

Francuzi ustępują z Pomeranii Szwedzkiey. Robotników 2000 ciągle pracować będzie nad zniesieniem fortyfikacyow Stralsundu. Kołdry żołnierzowi dawniey służące dla wygody pracującym mają być rozdane. Oboz nawet Francuzki przez nich będzie zaięty. Armia Marszałka Bernadotte ustąpiła zupełnie z Danii, dziś rozłożona iest w Holsztynie, Hannoverze i okolicach Hamburga; nosi ona imie Holsztynskiey armii. Miasto nasze wielkie kontrybucye opłacić musi, ku czemu utworzone są pożyczki z hypoteką na dochodach miasta.

NEAPOL d. 21 października. Nasz Król Joachim Napoleon zaczął chwalebne panowanie od zwycięstw i łaskawości. Wypędziwszy Anglikow z wyspy Capré otworzył port stołeczny, i morze dla rybakow. Powręcił dobra sekwestrowane familiom, których oblakani naczelnicy do nieprzyjaciół kraiu przeszli; odwołał wygnanych z Królestwa stronników Angielskich. Przeciwnie Ferdynand IV w Sycylii konfiskuje majątki, a nawet karę śmierci przeznacza wszystkim Neapolitańczykom, którzy niepokazują życzoney przeciw Francuzom nienawisci. Ustanowił towarzystwo dobroczynności dla poratowania nieszczęśliwych nie mających pewnego sposobu życia. Ambassador Imperatorski Feuilleade miał audyencyą u Króla, któremu okazał listy wierzytelne. Szlachta Panowie i damy prezentowały się Monarchom na tronie siedzącym, którzy nayłaskawiey wszystkich przyieli.

GRODNO d. 12 listopada. Nadzwyczaj piękny Moskiewski Muszkietierski półk po krótkiey, bo tylko pięciomiesięczney konsystencyi opuścił w d. 27 8bra Guberskie Miasto nasze. Zaczny ze wszech miar komendant półku tego Półkownik Manachtin z całym gronem JPP. Officyerow ziednali przez szlachetne swoje postępowanie, wkrótkim czasie konsystencyi swoiey w Mieście naszym, nieograniczoną miłość i szacunek; podkommendni zaś wszyscy, przez ściśle zachowaną naśladowania godną karność woyskową, zasłużyli sobie na powszechną i niepospolitą chwałę. Magistrat Grodzieński wspólnie z Kupiectwem i Obywatelami tuteyszemi, powodowany sprawiedliwym uczuciem wdzięczności, składa winne podziękowanie, a na dowod nigdy niewygasłej pamięci, podaje niniejsze oświadczenie do Publiczney wiadomości.

W Wilnie w Drukarni XX. Piłarów Wileńskich.